

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Poggii Florentini Oratoris || Clarissimi, Ac Sedis Apo.||
Secretarii Opervm ||**

Poggio Bracciolini, Gian Francesco

Argentinae, 1513

VD16 ZV 12623

Or[at]ionem quartam in funeee Laurentij de medicis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14341

Nicholae (iterū em mortuū cōpello) quem colere sedes piorum / quem ad eter-
nam quietem delatū verissime iudicamus. Verum mihi doleo; mihi queror hunc
funestum diem: qui me moestum atq; afflictum / qui me spoliatum tua amicissima
solicitudine / tua suavissima humanitate priuatū reliquit: qui mihi abstulit tanq; se-
getem studiorū meorū: qui mihi eripuit officio p̄rem: benivolētia amicū: quo cum
omnes curas meas / cogitatus / dicta / facta & p̄sens verbis & litteris absens confes-
rebam. Mihi dies iste merito est desendus: in quo amisi certissimū aegritudinū so-
latium: moerorū leuamen: praesidium firmissimū laborū meorū. Non dabitur am-
plius tecum colloqui: non consilio uti: non exoptatissima frui cōsuetudine: ac saltē
cōsolatione: qua licet reuocabo quoad potero cogitatione mea memoria p̄teritū
tempus: & tecum semper dum hoc spiritu vitam dulcissima recordatione cōmor-
abor: mortuū animo cōspicet. Erit Nicholai effigies semper hisce oculis infixā:
& amorē quem viuo debebā: etiā in laudibus & celebratione mortuū cōseruabo.

POGGII Florentini Oratio quarta in funere Laurentij de medicis.

Iserius mi doctissime Carole; ornatissimi atq; amā-
tissimi quondā mihi Laurentij nostri debitū virtu-
ti munus p̄stiti q̄ eius in me officia postulabāt: nō
negligentia: non obliuioni tribuendū: sed doloris
magnitudinē: quem ex charissimi deq; me optime
meriti viri morte suscepi. Tantus em moeror: tanta
vis egritudinis mentē oppellit: ut quotienscūq; aim
ad eius memoriā reuocari: nō scribendi facultas
tem / sed lachrymarū copiā ip̄ius recordatio mihi
suppediarit: q̄ q; imbecillis solet animis euenire:
ita cessent dolori ratio scribendi: ut a tempe moero-
ris mitigatio fuerit expetenda. Et em quis tam du-
rus vel potius ferreus esset: qui fletū & lachrymas
in talis viri atq; amici cōmemoratione contineret?

Multa quippe diuersorū hoīm vulnera quotidie ante oculos obuerfant: ut nullius
in obitu tanq; in re insolita obstupescere debeamus: sed tñ maxima pars horū sic
funt: ut incertū sit vita ne illorū morti potius / an mors vitae fuerit p̄ferenda? Virat
em / an intereat parum interesse mortaliū videt. At vero cum mortē obijit is cuius
vita oibus cōferretur salus multorū salutem amplectit: cuius opes ac fortunae
semper amicis p̄sto fuerit: qui liberalitate atq; humanitate om̄s antecellit: tum demū
grate ac difficile est non cōqueri. Quid em vita hoīm esset derelicta bonorū tutes
lāspoliatae amicitie fructu: quē unū habemus tutissimū portū in varijs casibus qui
vident in vita hoīm cōstituti. Et em sic sentio: nullū esse dolorē qui ad amicorū do-
lorē accedat. Nam parētes filijs p̄es tum boni / tum mali quicūq; hi fuerint natura
tribunt nobis: quo fit ut eos p̄sape odio habeamus: nobis eorū interitus exopte-
tur. Amicos vero nos ip̄i eligimus sponte nostra: qui sunt nobis charissimi: quorū
iocunditate cum priuamur / nulla videt nobis vita esse iocūda. Q. si cui unq; in
amici obitu dolere licuit: mihi certe licet maxime: qui non solū dulcissimo ac suauis-
simo amicitie fructu / sed me ip̄o videor esse priuatus. Ille em parentū mihi charita-
tem / amici officia / fratris benivolentiā p̄stabat. Ille meas curas suas esse dicebat. Il-
le me opibus / pecunia / primonio subleuabat. Deniq; ea erat inter nos mutua cha-
ritas ac benivolētia: ut illo viuo nullā fortunā extimescēs / securus rerū in tranquillo
viciportu viderer q̄scere. Itaq; silētio meo cām p̄buit nō obliuio / sed moeror gra-
uis: qui diutius q̄ vellētenebras quāsdā ita anio offudit: ut nulla adhuc concedat
scribendi facultas. Verū ne nunc q̄dem parez eius virtutibus elegantia resp̄entare

Amicorū
p̄stantia.

IN FVNERE LAVRENTII DE MEDICIS

possum; dicā tñ ut facultas se dabit q̄ credā ad eius laudes p̄tinere. De q̄bus anteq̄
dicere aggrediar: imbecillitas n̄ra & cōis vitę cōditio / tñ fortuna: iniquitas paulū em̄
hi deplorāda est. Nam q̄uis optime cū Lauretio actū putem: qui sūma foelicitate
in fratris amātilsimi / castissimę uxoris / oim suoz complexu / sūma hoim benigno
lentia / p̄ria desēte vita functus est: tñ durū est atq; arduū fortunę arbitrio magis
q̄ rōi nobis esse parendū. Erāt ignobiles: inutiles: nefarij p̄multi quoz iteritus ma
gno emolūto cōi paci & geti ess; futurus. In eos libido fortunę crassari poterat
sūmo oim plausu & cōmēdatione. At eū sibi delegit / in quo se maxie nobis obedi
se existimavit: & vexare q̄p̄simos. Verfat em̄ singla ut libet: & cum nihil firmū ni
hil stabile / nihil exploratū / nihil certū esse p̄mitat: in rerū cōtinuo labentū mutua
one & curriculo collocamur. Vxores / filij / p̄res / res domestice oēs: & quicq; in hu
manis charę habemus: illius arbitrio obtpent necesse est: ut ne in hora q̄dem huius
iusmōi rerū certi esse possumus. Infirmitates quozq; ac debilitates corporis / mors no
stroz repentina / incerti obitus / varij casus ante oculos obuersant: ut non solū Lau
rentij mors / sed mea quozq; ceterozq; qui mihi sunt charissimi dubia fortuna me
tu ac sollicitudine mentē cōturbat. Haud inuisile Xerxes rex ille potentissimus: q̄
tantū exercitū cōparasset quantū nūc q̄ antea historie tradiderit: flexisse dicit con
ditionē imbecillitatēq; cōditionis humane: q̄ nemo ex tot hoim milib; sup̄ cetero
simū annū unus esset futurus. Genus itaq; humanū & caducū esse & mortale: ac
ea lege natū ut pereat neminē latet. Sic thebanus Pindarus hoim scribit umbra
esse: & quoddā somniū. Sic Theocritus in q̄ob; pastorib; exp̄llit / dicens. Pastorē
quendā cum iuuecos fugare voluisset / paulo incōsideratius per quendā excursū
se collem: p̄uaq; spina in talo fixa dolore p̄teritū: foeciū cui Cridon nomē erat: cū
malles: ut sibi spinā euelleret. Illūq; cū intentis oculis vix eam vidisset: ac summis un
guib; eliciuisset: tandē his v̄bis cū admiratōe sustulisse. q̄ p̄ua q̄dē spina tam robu
stum virū domat. Quā cā sapient̄ Homerus nihil hoie imbecillius terrā nutire af
feuerabat. Q̄ etiā elegant̄ apud Maronē Iuppit̄ declarauit: dū Hercule p̄ summa
Palladis morte cōsolat̄. Tum genitor natū dicitis affat̄ amicis. Stat sua cuiq; dies
breue & irrepabile tēpus Om̄ibus est vitę: sed famā extendere factis Hoc v̄ris
opus. Nihil aliud prudentē poetā sensisse credendū est: nisi cōem hūani ḡnis cōdit
onem ondere. Idem Hora. Pallida mors eq̄uo pulsar̄ pede pauperes tabernas / Re
gumq; turres. Nulli igit̄ diē p̄ferre lz: agimur em̄ fatis / atq; fatū inuitabile est. Sy
ne forte qd̄ erroris in v̄bo capiat̄: nō hic fatū sed m̄ stoicor; morē accipit̄: sed per la
tum dei voluntatē intelligo. Fato ergo / hoc est diuina voluntate om̄s morimur: &
humanū quicq; est ut labat̄ necesse est. Nec sua cuiq; manet species: & alijs alias
reparat natura figuras. Nectm̄ hoies deficiūt / s; om̄e qd̄ natū est: iuxta illud Cry
spi. Om̄ia orta occidunt: & aucta fenescunt. Non manet Babylon moenibus hor
tis pensilib; / tēplo / arceq; mirabilis. Nō Tyros ostro sup̄ba atq; purpura. Non Co
rynthus gre nobilis. Nō Athenę oim bonaz artū inuentrices. Non Creta centū
celeberrima urbib;. Non Carthago Romani imperij amula. Om̄ia p̄strata ac dis
ruta iacent: & alioz parū reliquie / alioz nullum vestigiū apparet. Et lic; cornix
nouē saculis viuat: eamq; ceruus q̄ duplo vitę tpe superuterq; tñ suam mortem
nouit. Fingunt ideo poetę Saturnū Celij filij suos natos deuorare: ut sub hac fici
one om̄ia tpe cōsumi manifeste demōstrent. T̄pus em̄ (ut est apd̄ Vergil̄) edax
rerum: & inuidiosa vetustas om̄ia destruit: vitataq; dentib; atq; paulatim nigra
cōsumunt om̄ia morte. Sapient̄ itaq; Anaxagoras audita morte filij. Nihil inquit
mihi inexpertū aut nouū nuncias: ego em̄ illū natū ex me sciebā esse mortale. Sol
lon etiā phūs Atheniensis veniens ad mortē: & dum multi amici & atinentes
ad eum cōfluerent: p̄cepit eis / ut nullus ipoz eum lachrymis honoraret: nec p̄ eo
exegas facerent. Assignās huius rei rōem. Om̄ia q̄ sed m̄ naturā sunt habēda sic

fortanę vis

*Conspicite de fortuna
q̄ dicitur nobis adimut
q̄ p̄p̄ur v̄ris sunt.*

*Nō. fortuna p̄p̄ria in
sunt v̄ris adimut
in v̄ris sunt.*

Xerxes

Pindarus.
Theocritus

Homerus.

Vergilius.

Horatius

*de fortuna p̄p̄ria in
sunt v̄ris adimut
in v̄ris sunt.*

Vergilius.

Anaxago
ras.

Solon.

in bonis. Quid est aut tam scdm naturā q̄ mors senibus: Vulgaris etem illa de-
 mentia est cēsenda: dum parētib; / a ut liberis / pximis cognatis aut agnatis / notis
 vel amicis orbamur: lugemus animisq; cōtristamur: pilos euellimus: palmas ge-
 nasq; pcutimus: magnosq; replemus ululatu domū: & deū q̄si errantē accusamus/
 qui tam acerbe abstulisse videt qd' forte diu putabamur mansurū. Hoc facit a ior-
 rum ignavia: mentiū hebetatio atq; stulticia oberrans. Nec est modus iste nisi qui
 dam amor impatiēs: ut quē desiderat semp inuenisse credat. Ignorat q̄ppe rectus
 iudiciū: rōe multoties caret: modūq; nescit: neq; aliud pōt cogitat q̄ qd' diligit. Hic
 amor nō accipit de ipossibilitate solatiū: neq; de difficultate remediū. Etem quid at-
 tinet (ut ait Valerius) humano indulgere dolori: aut diuino numini iniuriā fieri:
 q̄ immortalitē suā nobis cōpartiri noluerit: Quasi dicat. nō est aliud lamentari de
 morte alicuius / nisi inuēre deo: q̄ ipm̄ immortalē nō fecit sicut sc̄pm̄. Sed qm̄ hec
 ita sunt cōstitutā ut neq; fleat / neq; mutari q̄ant: cōparemus nos ad ea q̄ acciderit
 fortia iō ferēda: imitemurq; in hoc breuissimo vitē cursu & Laurentiū & reliquos q̄
 cū laude & gl'ia vixerūt. Ipe em̄ is extitit / ut ab eo p̄ oēm vitā peti possint honestas
 tis exēpla. Nam ut ad eum iam reuertar cuius grā hęc habet orō: plena v̄tutis ac
 doctrinē illius per oēm etatē motū institutio. De quo ita loquor: ut primū etas san-
 ctissime per oim officiorū gradus exacta. Tum q̄ moderate / q̄ modeste fortunę
 bonis / in q̄bus modū seruare difficillimū habet / usus fuerit. Deinde v̄tutes eius a
 me paucis referant. Vt em̄ ab adolescētia ordiamur: educatus est a parētib; opti-
 mis atq; oim laude dignissimis / in casta ac religiosa domo: ita ut nulli unq; de se ma-
 ledico locū p̄beret. Habuit em̄ ipe p̄entes tum phumanos atq; honestate & v̄tute
 p̄stantes: tum vero deū timēt esia q̄ us nihil nisi laudabile / piū / castūq; p̄ceperit.
 Ipe autē natura optime institutus / industria ac diligētia auxit patnas traditiones.
 Studijs s̄rarum deditus / eam doctrinā secutus est quā humanitatis studia appella-
 mus. Ab his optime eruditus adolescētiā / quē multis voluptatū illecebris studia
 esse solent: in v̄tutis atq; honestatis cōtentione collocauit. Erat specimē atq; ingeniū
 magni futuri cuiusdā viri: quē patnas dotes nō equatur: sed & superat: spabāt.
 In medio ferme a adolescētiē cursu: q̄ etas infesta libidine agitari solet: ut se castū a
 vitijs q̄ multos pessumdāt seruaret: electissimā adolescētiā uxore duxit: ut sacro
 cōiugio oēm labem libidinis ppulsaer. Quid v̄o de morib; adolescētiē dicam?
 Nulla eius petulantia / nulla lascinia / nulli luxus / nulla p̄teruitas / nullē cōtumelie /
 nullē iniurię cōes illius cogitationes p̄ferri possunt. Nullos effulos sumptus vidis-
 mus: nullū flagitiū: nullū scelus: nullas comestationes: nullos coetus nocturnos: sed
 integrā vitam / purā / modestā / temperatāq; nouimus oim vitiorū culpa & labe vacā-
 tem. Mirabant oēs eam adolescētis gravitatē q̄ nec in senib; q̄dem maior esset pos-
 sūda. Maiores naturā summa diligentia p̄sequēbar. Pudor & cōtinentia dū res foris
 quoddā in eo fecisse videbant. O adolescētia omni cōmendatione & beniuo-
 lentia cōmendanda: quantum nō nullorū mortū ab eiusmōdi institutiōe differunt. qui si
 hunc nrm̄ imitari voluissent: melius p̄fecto & fame & honori cōsuluissent. At v̄o
 posteq; in virū euasit: nunqd paulū ab institutē vitē cursu deflexit: nunqd se a vir-
 tute p̄nitina imutauit: Minime q̄dem: sed p̄sentū tps̄ maiore laude & p̄stantia cu-
 mulauit. Nam primū patrie / tum vero amicis ac familiarib; maxime cōsulebat.
 Habebat em̄ in ore diuinā illam Platonis sn̄iam: Primū deo / tum patrie / demū ami-
 cis nos esse p̄creatos. Itaq; quāta religione fuerit / q̄ pietate qm̄ id pl'ibus exemplis
 patet / nequa q̄ opus est narratione. Sed eos: ego me p̄cipue testem p̄fiteor quorū
 ille secretiora cōicabat. Vnam v̄tutem / ea est charitas v̄tutū oim parens / quā cole-
 bat maxie. Egenorū domiciliū erat. ille viduas / ille pupillos / ille v̄gines suis facul-
 tatibus sustentabat. Aderat p̄sto calamitosis. Patrociniū eius nō rogari se patieba-
 tur: sed admonere eum satis erat. Possem multos referre quorū ille inopijs suis co-

Valerius;

Laurentij
adolescētia

Plato:

Ecdiaz in
staurator

pijs subuenit. Neq; em̄ quæ homo optimus occulta esse volebat sunt a me propa-
landa. Fugiebat enim hominū plausus: ne id quod ei virtus sua debebat ad pom-
pam & inanem gloriam fieri videret. Referre possem plurima templa tum instaurata
rata/tum a fundamentis cōstructa: variaq; ecclesiarū ornamenta: quæ sunt ei cum
fratre præstantissimo viro atq; optimo ciue cōmunia: nisi ea ita oibus nota essent/
ut ad ea referenda oratio supuacua videret. Verum ita excelluit in his ædificandis
ornandisq; eorū deuotio ac magnificentia: ut nulli nostræ ætatis viri cum illis valeat
ant cōparari. Iam vero qualis in priam fuerit perspicuū est. Omnes suas curas / stu-
dia/cogitationes ad illius auctorem cōfirmationemq; cōferebat: nihil publicis cō-
modis in priuatā utilitatem deriuabat: sola patriæ salus ante oculos versabatur: tanq;
e specula quadam prospectans ad illius cōmoda perspiciebat. Itaq; eius periculis
propulsandis erat solertissimus. Deniq; eam vigilantissimam ac sollicitudinem in rei
publicæ cura p̄bebat: ut nemo amantior patriæ videret. Neq; enim ut plures cons-
suerunt ex publicis calamitatibus dicitabatur: sed ut virum decet bonum / & pa-
triæ charitas requirit: publica dāna sua esse dicebat: ea cōsulens/ea sua dens que ad
pacem & getem publicā p̄inebant. Nullū deniq; p̄teribat boni viri cuiusq; patriæ
amantissimi officium. Præferebat priuatis cōmodis cōem utilitatē. Is erat ei questus
uberrimus: dignitatē atq; amplitudinē reipublicæ augere: cuius ip̄ius difficilissimis
poribus suas fortunas effundere pro illius cōseruatione. Iam v̄o q̄s ignorat quæ
obseruatia/quo officio/quo studio fuerit in amicos. Hoc mihi videtur venilissimū
se diciturus: nullū nostræ urbis ciuem plures habuisse amicos: nullū obseruasse dis-
ligentius: nullū sanctius coluisse. Quæ eorū modestia declarauit & fletus qui in sus-
nere affuerūt. Dolent certe maxis incōmodis q̄b eius interitū se affectos: desolatos
ip̄m sibi p̄reptum esse unū: cui nemo ætatis nostræ erat neq; officio erga beniuolos
neq; amore comparandus. Erat natura ad amicitia p̄pensa: erat iucunda eius cōsue-
tudo: erat humanitas facetijs cōiuncta: erat sua uitas loquedi ac sale quodā resp̄sa
urbanitas: ut que ex eius ore p̄dicerent & risu cōdita / & serio prolata viderent. Le-
tabatur cum quæmp̄iā aut ornare dignitate poterat: aut iurare opibus: aut augere
honore: aut ab iniuria tueri. Quæ prop̄ plurimi illius amore tenebant & beniuo-
lentia. Egregie id q̄dem v̄tutis indicium. Quid vero bñficia eius in amicos referant:
que tot tantaq; sunt: ut dies potius mihi in his cōmemorandis q̄ v̄ba deessent. Id
maxime præclarū: q̄ in cōcedendo bñficio amicorū desiderio occurrebat. In refer-
rendo quoq; q̄ accipiendo p̄pensis: qd̄ q̄ rarum habet: in nullis penes eum ad in-
petrandā bñficia p̄ibus opus erat. Erat p̄ito q̄rentibus auxiliū. Inuitabat etiam se-
pe ut sua liberalitate uti vellent sine cuiusq; inuidia aut malivolētia. Sua in me of-
ficia exponerem: nisi ad ostentatōem ea dici viderent: sed scio multoties in me bñ-
ficiū extulisse non requisitū: utroq; multū in rebus suis copias atq; op̄a obtulisse.
q̄bus & me usum profiteor: cum ei res a me gratissima videret fieri si bñficiū rece-
pissim. O virū egregiū: o vitam om̄i laude cumulata: vereor ne cum sedare ma-
iorem cupiam in eius laudibus cōmemorandis/recredescat multorū iam obductū
vulnus: qui eo magis dolendū esse censent / quo maiore vite subsidio nudati vi-
deant. Sed fati necessitas æqua mente ferenda est: neq; p̄pterea vir sc̄tissimus meo-
rita laude priuandus: ut & honor debitus eius v̄tuti tribuat: & ceteri suo exēplo
ad glorię curricula inuident. Plura autē in eum fortuna larga manu cōtulit: ea oia
vidimus ab eo effecta meliora atq; illustriora fuisse: neq; ad fortunæ nutū / sed ad
v̄tutis normā ministrata. Nam ut a fortunę meritis incipiā: natus est in magnificē-
tissima ac ornatissima totius Italiæ ciuitate. Illam tum publicis / tum priuatis ædifi-
cijs augustiorē reddidit atq; ornatorē. Eā vero vita / his moribus / ea cōtinentia sus-
tit: ut plurimū ex eius v̄tute huic urbi dignitatis accesserit atq; ornamentū. Erat ex
nobili familia Medicorū: ac primaria ciuitatis in centesimū ferme annum amplius

Fortunæ
meritis do-
tatus,

mis eius muneribus functa. in qua multi equestris ordinis / plures omni laude infu-
 gues viri summis copijs ac honoribus claruerunt. Præm habuit eum quo neq; ius-
 tior vir / neq; humanior / neq; melior quisq; / neq; charior patrie civis fuit. At nulla
 in re filius inferior extitit virtute paterna: sed id egit per ome vite spūs: ut eam sua
 industria clariore efficeret atq; uberiorē. Opes & diuitias nactus est tantas / q̄ntæ
 in cive optimo & liberalissimo & ciuitatis principe requiruntur. His nitidior / clari-
 orita modeste ad amplitudinē / ad magnificentiā / atq; egenorū subsidia usus est: ut
 nullam ex eis obrectationē / nullam inuidiā / nullū maledictū: sed laudem / cōmen-
 dationem & beniuolentiā omnīū consequeret: optaretq; hoies eas sibi perpetuo
 fore. Magna q̄dem virtus ac præclara: non efferni diuitijs: nō labi ultra q̄ ratio po-
 stulat: nō insolescere: nō sup̄bire: nō esse iniuriosum. Sapientē em̄ scripsit vir sapien-
 tissimus Hippocrates: diuitias vitiorū magis q̄ virtutū esse administratrices. At
 id efficit nolter Laurentius: ut si tanq; asseclis virtutū atq; opificibus uteret. Nullū
 eius insolens dictū: nullū factū imprudētius: nullē luxurie / nullē cōtumeliæ narrari
 queēt. Ad honesti em̄ p̄scriptū fitebat diuitijs: quæ oibus p̄desent: nocerent ne-
 mini. Corpis dotes exoptatissimas natura tribuit: firmū corpus: validudinem inte-
 gram: taturā procerā: faciem liberalem: quæ omnia iudicio rōnis parebat. Summū
 in rep. locum tenuit inter primores ciuitatis. Quem cum fortuna aliq̄n labefacta
 revoluit: virtus postea fortune impetū sup̄auit. Adeo dignitati atq; honoribus in-
 stitutus atq; amplatus: ut existimari possit illius iniuriā in beneficiū fuisse conter-
 sam. Hac p̄stantia moderate semp̄ usus ad salutē patriæ & ciuitū cōmunitatē: nihil
 aliud cogitans / nisi quo modo posset prodesse q̄pl̄imis. Dixi de his quæ fortuna
 restimant. At vero vtutes animi quæ in eo fuerint / vita eius & quotidianus usus
 cōdicent em̄ in conspectu oīm positū: ita ut nulla pars vite esset occulta. Sed cū
 singule vtutes maxime hoies exornāt & præclaros efficiunt: tum vero ille præcis
 que quæ nos inter nos charitate & beniuolentiā deuincunt: quæ eo mortalibus
 sunt acceptiores / quo maior ex eis utilitas ac maiora cōmoda percipiunt. Etenim
 prudentia / temperantia / frugalitas / continentia / rerum scientia illis tm̄ videtur
 prodesse in quibus consistunt: parum quidem ad alios declinantes. At vero iustitia
 / liberalitas / humanitas / cōmitas munificentiā cōmuni reipublicæ conseruatā
 omni ac p̄sidio accommodant: iuuantq; q̄plurimos. Nam iustitia ea est virtus quæ
 omnes reliquas complectitur. Nulla em̄ ciuitas / nulli hominū cœtus / nulla socie-
 tas absq; iustitia potest constare diuitius. Emolumentū quidem rerum publicarū
 est: & humani diuiniq; iuris conseruatrix. Huius proximo accedunt quæ beniuo-
 lentiam pariunt: societates contrahunt: amicitias conseruant: & tanq; auxilium
 egeno sunt & calamitosi. Nihil est profectio neq; acceptius / neq; quod magis cō-
 ferat nobis q̄ vir beneficus & liberalis. Itaq; inter ceteras virtutes liberalitas ob-
 tinet principatū. Nam manum porrigit fessis: egenos sustentat: tergit lapsos: omni-
 bus opiculatur. Sed est mirum q̄ raro reperiantur huius virtutis cultores. Sibi
 em̄ quisq; timens ac fortune varietatem expauescens / prospicit rebus suis: & quæ
 multis accidunt considerans / manum contrahit: estq; in largiendo remissus. Sed
 quo rarior eo præclarior habendus est huius virtutis assector. Verūtamen & sus-
 periorum virtutum in Laurentio splendor emicuit: & his maxime claruit. Nam
 multarum rerum doctrinam tantam in eo perspeximus / quantam ne hi percipi-
 unt qui studijs literarum se totos penitus tradiderunt. Prudentia quoq; fuit ac
 temperantia singulari: nihil agens quod iure posse improbari videretur. Nam
 continentie vita omnis a tulit testimonium. Sed hæc virtutes versantur tantū in-
 ter domesticos parietes: reliquæ vero in aciem ac certamen publicum prodeunt.
 In primis enim iustitia sustentaculum vite communis fuit in eo admirabilis. Non
 enim solum ut sua cuiq; tribuerentur: sed sua scilicet etiam alijs condonabat: cu-

Hippocra-
tes,

virtutes eius

virtutes eius

Iustus

Liberalis.

rabat; ut boni p̄mio/mali debita poena afficerent. Sed oib; in rebus equitatis rationem maxime censuit habenda. Id ius optimū existimās quod prociū ab omni suspitione iniurię videret. Liberalitas quę virtus grata est hominib; p̄re ceteris sit praclara ac domestica fuit; ut nemini dubium sit quin omnes nostre ciuitatis viros maxime antecesserit beneficentia & liberalitate; qui non solum ad monumenta miserorū forū subueniebat; sed ultro offerebat quę multi petere verebant. Nemo illum frustra rogauit; nemo enim qui rogasset inanis abiit. Larga manu optulabatur egentibus; multa coram/ sed plura secreto erogabat; & quę sepius palam negabat/ ad euitandam ostentationem occulte largiebatur. Fuit semper domus sua officina quędā beneficior; calamitosor; diuiter forū; pauper; domib; ita tamē largiēs quę petebant/ ut nullā grām hoim velle inire. Iam vero facilitas eius atq; humanitas iure ab oib; laudabat. Nam cū mltos dignitate atq; honorib; antecesseret; tū se parem p̄bebat inferiorib;. Non diuitie/ nō opes/ nō clientelę/ nō dignitates vel paulo elatiorē hunc egregiū reddiderūt. Erat aspectu gratus; familiaritate benignus; iuricūdos cōsuetudine. Non aspernabat infimos; neminē cōdemnabat. Facile aditus ad eū erant. Comes p̄cipue ac facetus. Nemo ad eum accessit quip̄lacatus beniuolusq; abiret. Iam munificentię opa recensenda non sunt; cū ante oculos hoim versent. Tēpla ecclesię/ edificia plurib; in locis cōstructa; varia ornamenta diuersis ecclĳis ad usū religionis cōdonata; q̄ idcirco enarrare nolūne videat q̄ diuini cultus causa facta fuere/ ad hoim grām velle referre. Hīs vitę ornamentis ac v̄tutibus p̄ditus; non solū priuator; hoim/ sed multor; etiā principū beniuolentia cōtraxit. Eugenio autē summo pontifici ita charus fuit/ ut eius mortē egerio me tulit; & qđ extrēmū potuit/ sumus eius singulari pōpa honestauit. Nā & hinc ecclĳę insignibus decora uit funus; & nepotes ad prosequendū defuncti corpus miser; neq; secus eam mortē tulit/ ac si quispiā sui grās sibi charissimis obijisset. O vniū insignē o deflenda mortem. Quid em̄ huic deerat qđ optimo homini ac frugalissimo dignū esset. Sūma prudentia/ sūma religio/ sūma pietas ac cōtinentia hunc omēs illustrabant/ vita integrā; mores incorrupti; sincera v̄tutis ratio; exoptata cōsuetudo. Qui ita vixit; ut ne curiosis qđem oculis daret occasio detrahendi. Hunc veluti ex quodā virtutū sacrario nobis datū/ subtraxit mors imatura atq; inexorabilis fors fatore. O fortunę iniquā & inhumanā sortē; quę optimos quosq; viros decerpe & de medio auferre cōtendat. Quis em̄ vir melior n̄ro Laurentio; quis humanior; quis liberalior; quis vita sanctior; quis utilior citius; quis amātor patrię fuit. At ip̄m impetus fortunę in optimo vitę cursu abstulit. Et cum eius opa oib; fructuosa/ amicis magno usui/ ciuitati necessaria/ p̄rię utilis esset; patriam optimo defensore/ urbem ciue p̄stantissimo/ nos amico optimo/ reliquos optatō p̄sidio spoliāuit. Erant viles p̄multi in qbus fortunę vis posset impetū faceret/ ea sp̄ elegit nobiliores ac meliores; neq; qđ vitę mortalitū cōducatur/ sed qđ eius libido appetat pro imperio aduertit. Sed omittamus fortunę temeritatem; & Laurentij virtutū memores/ nomē eius cū omi beniuolētia p̄sequamur. Et cū nihil sit vitę p̄claritatis; nihil amabilius; nihil qđ magis cōsulat rebus nr̄is; demus illi nos toto (ut aiunt) aiō; & in ea excolenda etate m̄ nr̄am & vitę omē ips̄ colloceamus. Eius em̄ splendore illustrati/ primū ex ip̄ius p̄ceptis vitā agamus; tūm mortis menū & forā midinē depellamus. Id alleq̄mur facilius; si Laurentij exemplū añ oculos posuerimus. Tibi autē Carole mi met debitū consolandi p̄solue; ac aīa duerte; ut bonus detis; & oīa q̄ bonus facit bona sint necesse cōuenit; nec arbitris id dūz; qđ quāq; aut qbuscūq; faciendū est. Ad hoc eī nec nati sumus ut maneamus eterni; & q̄pe cū dius accidit hoc/ arbitris melius. Nā natura nihil hoibus breuitate vitę uicū dius p̄stitit. Quis em̄ inter anxietatē vagientis seculi erūnasq; morbor; ledentū; nō magis mortē festinā desiderare deberet; q̄ longā satū & languidā vitā. Nam

Humanus

Humanitas iure ab oib; laudabat. Nam cū mltos dignitate atq; honorib; antecesseret; tū se parem p̄bebat inferiorib;. Non diuitie/ nō opes/ nō clientelę/ nō dignitates vel paulo elatiorē hunc egregiū reddiderūt. Erat aspectu gratus; familiaritate benignus; iuricūdos cōsuetudine. Non aspernabat infimos; neminē cōdemnabat. Facile aditus ad eū erant. Comes p̄cipue ac facetus. Nemo ad eum accessit quip̄lacatus beniuolusq; abiret. Iam munificentię opa recensenda non sunt; cū ante oculos hoim versent. Tēpla ecclesię/ edificia plurib; in locis cōstructa; varia ornamenta diuersis ecclĳis ad usū religionis cōdonata; q̄ idcirco enarrare nolūne videat qđ diuini cultus causa facta fuere/ ad hoim grām velle referre. Hīs vitę ornamentis ac v̄tutibus p̄ditus; non solū priuator; hoim/ sed multor; etiā principū beniuolentia cōtraxit. Eugenio autē summo pontifici ita charus fuit/ ut eius mortē egerio me tulit; & qđ extrēmū potuit/ sumus eius singulari pōpa honestauit. Nā & hinc ecclĳę insignibus decora uit funus; & nepotes ad prosequendū defuncti corpus miser; neq; secus eam mortē tulit/ ac si quispiā sui grās sibi charissimis obijisset. O vniū insignē o deflenda mortem. Quid em̄ huic deerat qđ optimo homini ac frugalissimo dignū esset. Sūma prudentia/ sūma religio/ sūma pietas ac cōtinentia hunc omēs illustrabant/ vita integrā; mores incorrupti; sincera v̄tutis ratio; exoptata cōsuetudo. Qui ita vixit; ut ne curiosis qđem oculis daret occasio detrahendi. Hunc veluti ex quodā virtutū sacrario nobis datū/ subtraxit mors imatura atq; inexorabilis fors fatore. O fortunę iniquā & inhumanā sortē; quę optimos quosq; viros decerpe & de medio auferre cōtendat. Quis em̄ vir melior n̄ro Laurentio; quis humanior; quis liberalior; quis vita sanctior; quis utilior citius; quis amātor patrię fuit. At ip̄m impetus fortunę in optimo vitę cursu abstulit. Et cum eius opa oib; fructuosa/ amicis magno usui/ ciuitati necessaria/ p̄rię utilis esset; patriam optimo defensore/ urbem ciue p̄stantissimo/ nos amico optimo/ reliquos optatō p̄sidio spoliāuit. Erant viles p̄multi in qbus fortunę vis posset impetū faceret/ ea sp̄ elegit nobiliores ac meliores; neq; qđ vitę mortalitū cōducatur/ sed qđ eius libido appetat pro imperio aduertit. Sed omittamus fortunę temeritatem; & Laurentij virtutū memores/ nomē eius cū omi beniuolētia p̄sequamur. Et cū nihil sit vitę p̄claritatis; nihil amabilius; nihil qđ magis cōsulat rebus nr̄is; demus illi nos toto (ut aiunt) aiō; & in ea excolenda etate m̄ nr̄am & vitę omē ips̄ colloceamus. Eius em̄ splendore illustrati/ primū ex ip̄ius p̄ceptis vitā agamus; tūm mortis menū & forā midinē depellamus. Id alleq̄mur facilius; si Laurentij exemplū añ oculos posuerimus. Tibi autē Carole mi met debitū consolandi p̄solue; ac aīa duerte; ut bonus detis; & oīa q̄ bonus facit bona sint necesse cōuenit; nec arbitris id dūz; qđ quāq; aut qbuscūq; faciendū est. Ad hoc eī nec nati sumus ut maneamus eterni; & q̄pe cū dius accidit hoc/ arbitris melius. Nā natura nihil hoibus breuitate vitę uicū dius p̄stitit. Quis em̄ inter anxietatē vagientis seculi erūnasq; morbor; ledentū; nō magis mortē festinā desiderare deberet; q̄ longā satū & languidā vitā. Nam

In fortunā

In fortunā iniquā & inhumanā sortē; quę optimos quosq; viros decerpe & de medio auferre cōtendat. Quis em̄ vir melior n̄ro Laurentio; quis humanior; quis liberalior; quis vita sanctior; quis utilior citius; quis amātor patrię fuit. At ip̄m impetus fortunę in optimo vitę cursu abstulit. Et cum eius opa oib; fructuosa/ amicis magno usui/ ciuitati necessaria/ p̄rię utilis esset; patriam optimo defensore/ urbem ciue p̄stantissimo/ nos amico optimo/ reliquos optatō p̄sidio spoliāuit. Erant viles p̄multi in qbus fortunę vis posset impetū faceret/ ea sp̄ elegit nobiliores ac meliores; neq; qđ vitę mortalitū cōducatur/ sed qđ eius libido appetat pro imperio aduertit. Sed omittamus fortunę temeritatem; & Laurentij virtutū memores/ nomē eius cū omi beniuolētia p̄sequamur. Et cū nihil sit vitę p̄claritatis; nihil amabilius; nihil qđ magis cōsulat rebus nr̄is; demus illi nos toto (ut aiunt) aiō; & in ea excolenda etate m̄ nr̄am & vitę omē ips̄ colloceamus. Eius em̄ splendore illustrati/ primū ex ip̄ius p̄ceptis vitā agamus; tūm mortis menū & forā midinē depellamus. Id alleq̄mur facilius; si Laurentij exemplū añ oculos posuerimus. Tibi autē Carole mi met debitū consolandi p̄solue; ac aīa duerte; ut bonus detis; & oīa q̄ bonus facit bona sint necesse cōuenit; nec arbitris id dūz; qđ quāq; aut qbuscūq; faciendū est. Ad hoc eī nec nati sumus ut maneamus eterni; & q̄pe cū dius accidit hoc/ arbitris melius. Nā natura nihil hoibus breuitate vitę uicū dius p̄stitit. Quis em̄ inter anxietatē vagientis seculi erūnasq; morbor; ledentū; nō magis mortē festinā desiderare deberet; q̄ longā satū & languidā vitā. Nam

Cōsolatio mortis.

Cōsolatio mortis. Tibi autē Carole mi met debitū consolandi p̄solue; ac aīa duerte; ut bonus detis; & oīa q̄ bonus facit bona sint necesse cōuenit; nec arbitris id dūz; qđ quāq; aut qbuscūq; faciendū est. Ad hoc eī nec nati sumus ut maneamus eterni; & q̄pe cū dius accidit hoc/ arbitris melius. Nā natura nihil hoibus breuitate vitę uicū dius p̄stitit. Quis em̄ inter anxietatē vagientis seculi erūnasq; morbor; ledentū; nō magis mortē festinā desiderare deberet; q̄ longā satū & languidā vitā. Nam

sp̄m de fortuna

ut aiunt

ex illi

dam in mūdo sumus pbamur quotidie in acie; & innumerabiles irē/avaricie/libi
dines/aliorūq; variōz incentiua vitiōz nos ptingunt ad ruinā: q̄ demū morte finē
suscipiūt. In q̄ (ut ait Cice. in Tuscul.) aut summū bonū; aut nullū malum esse co
gnouimus. Non igit̄ dolere debemus; nec inuidere, ut Ennius vir prudētissimus:
Nemo me lachrymis decorat ingit; nec funera fletu saxit. Nos igit̄ si qd tale accide
rit ut velut certe denunciatū; videamus ut exeamus e vita. Ictū; & agentes grās pa
reamus. Nā nulla hercle tanta cōmoditas quā ex vita alicuius vī expectare vī cō
sequi valeamus; quin pluris facere debeamus ipm esse ex tot malis ac piculis vite
exemptū. Nectam cumulus bonōz iucūdus esse pōt; nec ullū tam cōmodū expe
ctandū; q̄ beata discessio. Si em̄ summus ille dies; ut ait Cice. & catholica bñ fans
xit auctas; nō extinetōem; sed cōmutationē affert loci; qd optabilius morte: Si aut̄
perimit ac delet oīno; ut q̄ t. idam stoicis placet; qd absurdū est ac rōne caret: quid
melius q̄ in medijs vite laboribz obdormire; & somno suauī sopiū sempitno: Ple
riq; etiā philosophi vite obprobriū attendētes; nihil aliud esse inferos voluerūt aut
humana corpa; q̄ veluti carceres tenebrosos; horridos; sordidos; & cruore factis
dos; qbus aīe sunt induse. Corpus em̄ suo pōdere aggrauat aīam. Ideo solū mali
quoz aīas in se pronas fecit corpus usus; ad solutōez corpis perhorrescūt; & cū il
lud sien necesse est; cū gemitu & dolore ex hac vita recedūt. Boni aut̄ cum cordis
dulcedine desiderāt ad illū locū ascendere ubi beatitudine sempitna firuant; ubi illa
sublimia āgeloz agmina: Sanctus dñs deus sabaoth; clamare nō cessant; ubi lucis
iucūditas ppetua diffundit; ubi excussa oīni palea granū purum in cordis horreo
collocat; ubi sol ille nunq̄ in occasum tendens; bñōz mentes in amore diuinitatis
accendit. Quē cōsiderans ppheta David adhuc per speculū in enigmate; illius bo
ni capiebat amore ut vitāz istam pro tēdio hñs diceret. Heu mihi; quia incolatus
meus prolongatus est nimis. Senerat em̄ q̄ dilecta nobis esse debet illa taberna
cula dñi ytuū; ubi omēs amici sunt stolis albis; & palme in manibus eoz; & se
quint agnū quocūq; ierit. Non ergo mi Carole de magnifici & tam dilecti & me
rito diligendi fratris tui morte mens tua turbet; sed ex intimis cordis exprimat cur
hō Iob; Dñs dedit; dñs abstulit. sicut dño placuit ita factū est; nōmē dñi bñdictus. Iob
Nec doleas q̄ talē amiseris; sed gaudeas q̄ talē habueris; diesq; ille q̄ ab ignorātis
bus reputat extremus; per prudentiā tuā aeternitatis natalis aestimet. Cuius aīus
tantaz ytuū p̄sidio munitus; de p̄senti pelago ad littus getis; de exilio ad p̄riam;
de carcere ad palatiū & sanctiorē regionē vitāq; btām felici radio euolauit. Dixi.

Cicero;
Ennius

Cicero

Psalmistā.

Iob

POGGII Florentini Oro. V. ad summū Pōtificem Nycholaū. V.

Cio cōsuetudinis esse beatissime p̄ oīm ferme qui ad tuā san
ctitatē tum visitandi grā; tam legatōis officio primū accedant;
ut orōnem habeāt aut gratulatōz pro hac amplissima dignit̄
tate; aut ytuū tuaz laudes cōtinentē. Qui mos adeo ioleuit
ut nō uti hoc ustrato dicendi gr̄e rudis cuiusdā & ignari peni
tus existimet. At v̄o mihi loqe alia snia est; qui cenleā neutz
horū a bonis & prudentibz laudandū v̄ris. cum alterz hois

Papatus of
ficiū zontis

parū cōsiderate loq̄ntis; alterz a dulcoris officū esse videat. Quid em̄ ei gratulē
ris; aut qd illi cōgaudeas; qui ad immensos ac cōtinuos animi corpisq; labores; ad
maximas curas; ad diuersaz gentiū regimē; ad infinitas molestias; ad sollicitudis
nem omniū ecclesiarū; & qd his maius est omnibus; ad difficilem ac molestā seruitū
tutē est assumptus. Rectius meo iudicio tali viro tanta rerū mole opp̄sso cōdolen
dum cōpatiendūq; est; & qdam tantis laboribz; tantēq; seruituti miserico dia has
benda. Non em̄ si recte & sc̄m Dei p̄cepta velis regere nauem Petri; tibi tuo iure
somnia; non getem; non cibū capere; non animi relaxatiōem q̄rere; nō tibi indulē